របាយការណ៍សង្ខេបស្ដីពីការវាយតម្លៃបឋមលើផលប៉ះពាល់នៃ សេចក្ដីព្រាងប្រកាសស្ដីពីលក្ខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការផ្ដល់ ការកែប្រែ ការព្យួរ និងការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការ ទូរគមនាគមន៍

មកទល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍មិនទាន់មានបទប្បញ្ញត្តិស្ដីពីការកំណត់លក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការផ្ដល់អាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនិងដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅឡើយ ការផ្ដល់អាជ្ញាបណ្ណនាពេលកន្លងមកត្រូវបានធ្វើឡើងតាមទម្លាប់និងតាមប្រភេទសេវានីមួយៗប៉ុណ្ណោះ។ អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណមានការលំបាកក្នុងការផ្ដល់សេវាថ្មីៗស្របតាមការវិវត្តនៃបច្ចេកវិទ្យា ពីព្រោះដើម្បីផ្ដល់សេវាថ្មីមួយ អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណត្រូវស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណថ្មីមួយបន្ថែមទៀត ហើយខ្លឹមសារនៃអាជ្ញាបណ្ណមានលក្ខណៈជាកិច្ចព្រមព្រៀងឬកិច្ចសន្យា ដែលមិនទាន់មានលក្ខណៈជាឧបករណ៍និយ័តកម្មនៅឡើយ។ កម្រៃអាជ្ញាបណ្ណមិនទាន់មានស្តង់ដាកំណត់ជាក់លាក់នៅឡើយដែរ អត្រាកម្រៃអាជ្ញាបណ្ណខ្លះនៅមានកម្រិតខ្ពស់ពេក។ លើសពីនេះទៀត ការអនុវត្តរបស់ប្រតិបត្តិករទូរគមនាគមន៍មួយចំនួននាពេលកន្លងមកបានបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់ការប្រកួតប្រជែង និងបង្កឲ្យមានការព្រួយបារម្ភដល់ប្រជាពលរដ្ឋផងដែរអំពីបរិស្ថានសុខភាពនិងសុវត្ថិភាពសាធារណៈ។

សំណើប្រកាសស្ដីពីលក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការផ្ដល់ ការកែប្រែ ការព្យួរ ការផ្ទេរ និងការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍នឹងត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមមាត្រា ៥ ចំណុច (ច) និងជំពូកទី១៤ នៃច្បាប់ស្ដីពីទូរគមនាគមន៍។ សំណើប្រកាសមានគោលបំណង (១)-ធានាភាពច្បាស់លាស់លើការធ្វើនិយ័តកម្មលើលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ (២)-ធានាការប្រកួតប្រជែងប្រកបដោយតម្លាភាពនិងស្មើភាពក្នុងវិស័យទូរគមនាគមន៍ (៣)-ជំរុញការវិនិយោគដើម្បីពង្រីកវិសាលភាពនិងពង្រឹងគុណភាពសេវាទូរគមនាគមន៍ (៤)-ការពារផលប្រយោជន៍អ្នកប្រើប្រាស់និងវិនិយោគិនលើវិស័យទូរគមនាគមន៍ និង (៥)-ទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននានាដល់សុខភាព សុវត្ថិភាពសាធារណៈ ការការពារនិងអភិរក្សបរិស្ថាន និងការអភិរក្សវប្បធម៌ ដែលបណ្ដាលមកពីការស្ថាបនាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងបណ្ដាញ និងការផ្ដល់សេវាទូរគមនាគមន៍។

ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការវិភាគនិងប្រៀបធៀប ក្រុមការងារវាយតំលៃផលប៉ះពាល់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តបានជ្រើសរើសជម្រើសពីរយកមកពិភាក្សា៖

ជម្រើសទី១ រក្សាស្ថានភាពដើម ដោយអនុវត្តទៅតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់ តែពង្រឹងនូវយន្តការតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យ ការសម្របសម្រួល និងការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននានា

ជម្រើសទី២ សំណើប្រកាសស្តីពីលក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ ការកែប្រែ ការព្យួរ ការផ្ទេរ និងការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ។

ផ្អែកតាមការប៉ាន់ស្មានលើបន្ទុកចំណាយនិងផលចំណេញនៃជម្រើសទាំងពីរ ពីឆ្នាំ២០១៦ ដល់ឆ្នាំ ២០២០ គិតក្នុងតម្លៃបច្ចុប្បន្ន (Present Value) ដោយយកអត្រា (Discount Rate) ១០% ក្នុងមួយឆ្នាំ យើងឃើញថា ការចំណាយក្នុងតម្លៃបច្ចុប្បន្នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងជម្រើសទី១ ស្មើនឹង ៩៩០.១៣៩,០៤ (ប្រាំបួនរយកៅសិបពាន់មួយរយសាមសិបប្រាំបួនក្បៀសសូន្យបួន) ដុល្លារអាមេរិក ហើយការចំណាយក្នុងតម្លៃបច្ចុប្បន្នរបស់ធុរកិច្ចក្នុងជម្រើសទី១ ស្មើនឹង ៦.២៤១.៥២៤,១៨ (ប្រាំមួយលានពីររយសែសិបមួយពាន់ប្រាំរយម្ភៃបួនក្បៀសដប់ប្រាំបី) ជាសរុបការចំណាយទាំងពីរនេះស្មើនឹង ៧.២៣១.៦៦៣,២២ (ប្រាំពីរលានពីររយសាបសិបមួយពាន់ប្រាំមួយរយហុកសិបបីក្បៀសម្ភៃពីរ) ដុល្លារអាមេរិក។ ជម្រើសទី១នឹងចូលរួមក្នុងចំណូលសេដ្ឋកិច្ចជាតិចំនួន ៨.៣៥០.១៥៤,៨៧ (ប្រាំបីលានបីរយហាសិបពាន់មួយរយហាសិបបួនក្បៀសប៉ែតសិបប្រាំពីរ) ដុល្លារអាមេរិក។

ការចំណាយក្នុងតម្លៃបច្ចុប្បន្នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងជម្រើសទី២ ស្មើនឹង ៦៨៤.៦៦១,១៥ (ប្រាំមួយរយប៉ែតសិបបួនពាន់ប្រាំមួយរយហុកសិបមួយក្បៀសដប់ប្រាំ) ដុល្លារអាមេរិក ហើយការចំណាយក្នុងតម្លៃបច្ចុប្បន្នរបស់ធុរកិច្ចក្នុងជម្រើសទី២ ស្មើនឹង ៥.៦៤២.៨៩៣,៩៨ (ប្រាំលានប្រាំមួយរយសែសិបពីរពាន់ប្រាំបីរយកៅសិបបីក្បៀសកៅសិបប្រាំបី) ដុល្លារអាមេរិក ជាសរុបការចំណាយទាំងពីរនេះស្មើនឹង ៦.៣២៧.៥៥៥,១៣ (ប្រាំមួយលានបីរយម្ភៃប្រាំពីរពាន់ប្រាំរយហាសិបប្រាំក្បៀសដប់បី) ដុល្លារអាមេរិក។ ជម្រើសទី២នឹងចូលរួមក្នុងចំណូលសេដ្ឋកិច្ចជាតិចំនួន ១០.៨៤៤.៦៨៨,៥៨ (ដប់លានប្រាំបីរយសែសិបបួនពាន់ប្រាំមួយរយប៉ែតសិបប្រាំបីក្បៀសហាសិបប្រាំបី) ដុល្លារអាមេរិក។

បើយើងប្រៀបធៀបទៅលើជម្រើសទាំងពីរ យើងឃើញថា ចំណាយក្នុងជម្រើសទី២តិចជាងចំណាយក្នុងជម្រើសទី១ចំនួន ៩០៤.១០៨,០៩ (ប្រាំបួនរយបួនពាន់មួយរយប្រាំបីក្បៀសសូន្យប្រាំបួន) ដុល្លារអាមេរិក ហើយការចូលរួមក្នុងចំណូលសេដ្ឋកិច្ចជាតិនៃជម្រើសទី២លើសជម្រើសទី១ចំនួន ២.៤៩៤.៥៣៣,៧១ (ពីរលានបួនរយកៅសិបបួនពាន់ប្រាំរយសាមសិបបីក្បៀសចិតសិបមួយ) ដុល្លារអាមេរិក។ ជាសរុបជម្រើសទី២ ផ្តល់នូវផលចំណេញច្រើនជាងជម្រើសទី១ ចំនួន ៣.៣៩៨.៦៤១,៨០ (បីលានបីរយកៅសិបប្រាំបីពាន់ប្រាំមួយរយសែសិបមួយក្បៀសប៉ែតសិប) ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក ដោយគិតក្នុងតម្លៃបច្ចុប្បន្ន សរុបពីឆ្នាំ២០១៦ ដល់ឆ្នាំ២០២០។

ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការវិភាគលើបន្ទុកចំណាយនិងផលចំណេញនៃជម្រើសទាំងពីរខាងលើ ឃើញថា យើងគួរជ្រើសរើសយកជម្រើសទី២ (សំណើប្រកាសស្តីពីលក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ ការកែប្រែ ការព្យួរ ការផ្ទេរ និងការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍) ពីព្រោះជម្រើសទី២នេះផ្តល់នូវផលចំណេញច្រើនជាងជម្រើសទី១។

និយ័តករទូរគមនាគមន៍កម្ពុជាជាអង្គភាពដែលមានភារកិច្ចធ្វើនិយ័តកម្មក្នុងវិស័យទូរគមនាគមន៍ ត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានការផ្តល់សេវាទូរគមនាគមន៍ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។ នៅពេលដែលសំណើប្រកាសនេះចូលជាធរមាន និយ័តករទូរគមនាគមន៍កម្ពុជានឹងរៀបចំនូវសេចក្តីណែនាំលម្អិតដើម្បីអនុវត្តប្រកាសនេះឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ ដើម្បីឆ្លើយតបឲ្យទាន់ពេលវេលាទៅនឹងការរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍និងព័ត៌មានមាន គួរមានការពិនិត្យឡើងវិញបន្ទាប់ពីសំណើប្រកាសនេះត្រូវបានអនុវត្តក្នុងរយៈពេលពីបីទៅប្រាំឆ្នាំ ហើយការពិនិត្យឡើងវិញនេះត្រូវពឹងផ្អែកទៅលើការវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់ជាក់ស្តែងនៃបទប្បញ្ញត្តិ ដោយមានការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយតួអង្គពាក់ព័ន្ធ។

ការវាយតម្លៃបឋមលើផលប៉ះពាល់

បញ្ញត្តិកម្ម	៖	សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីលក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ ការកែប្រែ ការព្យួរ និងការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍
ក្រសួង	៖	ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍
លេខយោង	៖	បទ ០០០១
កាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើម	៖	ថ្ងៃទី០១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦
កាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់	៖	ថ្ងៃទី០៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០១៦

អត្ថាធិប្បាយសង្ខេបអំពីសំណើបញ្ញត្តិកម្ម

ប្រកាសនេះកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ ការកែប្រែ ការព្យួរ ការផ្ទេរ និងការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍គ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ស្របតាមមាត្រា ៥ ចំណុច (ច) និងជំពូកទី១៤ នៃច្បាប់ស្តីពីទូរគមនាគមន៍។ ចំណុចសំខាន់ៗដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងលក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីក្នុងប្រកាសនេះមានដូចជា៖

(១) លក្ខខណៈសម្បត្តិនៃអ្នកស្នើសុំ ព្រមទាំងវិសាលភាពនិងគុណភាពសេវា
(២) ប្រភេទលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណ
(៣) រយៈពេលមានសុពលភាពរបស់លិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណ
(៤) កម្រៃសម្រាប់ការស្នើសុំនិងកម្រៃប្រចាំឆ្នាំនៃលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណ
(៥) មូលហេតុនៃការកែប្រែ ការព្យួរ ការផ្ទេរ និងការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណ
(៦) សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់ប្រតិបត្តិករទូរគមនាគមន៍និងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យទូរគមនាគមន៍

ប្រភេទបញ្ញត្តិកម្ម៖

សូមគូសសញ្ញាក្នុងប្រអប់ឱ្យត្រូវនឹងប្រភេទបញ្ញត្តិកម្មណាមួយ ហើយសូមអធិប្បាយប្រសិនបើ សំណើនោះជាប្រភេទផ្សេងទៀត

ច្បាប់	ព្រះរាជក្រឹត្យ	អនុក្រឹត្យ	ប្រកាស	សេចក្តីសម្រេច	សារាចរ	ផ្សេងៗទៀត
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐

ផលប៉ះពាល់នៃសំណើបញ្ញត្តិកម្មលើវិស័យៈ

☑ សេដ្ឋកិច្ច ☑ សង្គមកិច្ច ☑ បរិស្ថាន ☑សន្តិសុខ

១. ការកំណត់បញ្ហា

១.១. បញ្ហាចម្បងដែលបញ្ញត្តិកម្មនេះមានបំណងដោះស្រាយ

មកទល់បច្ចុប្បន្ននេះមិនទាន់មានបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការកំណត់លក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនិងដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅឡើយ។ ការអនុវត្តលើការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណនាពេលកន្លងមកត្រូវបានធ្វើឡើងតាមទម្លាប់និងតាមប្រភេទសេវានីមួយៗប៉ុណ្ណោះ។ កង្វះនូវទម្រង់ការនិងដំណើរការច្បាស់លាស់ក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណនេះ បានបង្កផលលំបាកជាច្រើនដល់អ្នកស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណ ដោយមិនដឹងថាត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំទៅស្ថាប័នណា ថាតើគួរដាក់ទៅរាជរដ្ឋាភិបាល ឬទៅច្រកចេញចូលតែមួយនៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ឬទៅក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍ ឬដោយផ្ទាល់មកនិយ័តករទូរគមនាគមន៍កម្ពុជា ដើម្បីទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ណាមួយ។

អាជ្ញាបណ្ណនីមួយៗដែលបានផ្តល់នាពេលកន្លងមកនេះតម្រូវសម្រាប់តែសេវាមួយប៉ុណ្ណោះ នេះគឺជាបុព្វហេតុនាំឲ្យមានការរារាំងដល់អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណក្នុងការផ្តល់សេវាថ្មីៗស្របតាមការវិវត្តនៃបច្ចេកវិទ្យា ពីព្រោះដើម្បីផ្តល់សេវាថ្មីមួយ អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណត្រូវស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណថ្មីមួយបន្ថែមទៀត។

ខ្លឹមសារនៃអាជ្ញាបណ្ណនាពេលកន្លងមកមានលក្ខណៈជាកិច្ចព្រមព្រៀងឬកិច្ចសន្យា ដែលមិនទាន់មានលក្ខណៈជាឧបករណ៍និយ័តកម្មនៅឡើយ។ ទម្រង់អាជ្ញាបណ្ណបែបនេះបានដាក់បន្ទុកទៅលើភាគីចុះហត្ថលេខីទាំងពីរឲ្យទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្ត និងមានការលំបាកដល់ការធ្វើវិសោធនកម្មលើករណីផ្សេងៗដែលតម្រូវ។ ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍ជាស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលតំណាងឲ្យអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេសក្នុងការគ្រប់គ្រងវិស័យទូរគមនាគមន៍ និងជាអ្នកប្រមូលចំណូលបានមកពីកម្រៃអាជ្ញាបណ្ណ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ននេះ កម្រៃអាជ្ញាបណ្ណមិនមានស្តង់ដាកំណត់ជាក់លាក់នៅឡើយ។ ចំណូលពីកម្រៃអាជ្ញាបណ្ណទាំងនោះត្រូវបានគិតទៅតាមភាគរយនៃចំណូលដុលដែលបានមកពីប្រតិបត្តិការសេវាទូរគមនាគមន៍តាមប្រភេទអាជ្ញាបណ្ណនីមួយៗ និងមានអត្រាខុសៗគ្នា។ ក្នុងករណីខ្លះ ប្រភេទអាជ្ញាបណ្ណផ្តល់សេវាប្រហាក់ប្រហែលគ្នា តែមានអត្រាខុសគ្នាខ្លាំង ឧទាហរណ៍ដូចជា សេវាវីអូអាយភី (VoIP) មានអត្រាកម្រៃអាជ្ញាបណ្ណ ២% ៤% ៦% នៃចំណូលដុលទៅតាមរយៈពេលនៃសេវា ប៉ុន្តែសេវាច្រកទូរគមនាគម៍អន្តរជាតិ (ITGW) មានអត្រាកម្រៃអាជ្ញាបណ្ណរហូតដល់ ៥១% នៃចំណូលដុល។ មានអត្រាកម្រៃអាជ្ញាបណ្ណខ្លះនៅមានកម្រឹតខ្ពស់ពេក ឧទាហរណ៍អាជ្ញាបណ្ណសេវាអ៊ីនធឺណិត (ISP) មានអត្រាកម្រៃអាជ្ញាបណ្ណ ១០% នៃចំណូលដុល។ កត្តាទាំងនេះជាបុព្វហេតុធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ការប្រមូលទុនវិនិយោគពីសំណាក់វិនិយោគិន ហើយប៉ះពាល់ដល់ការប្រមូលចំណូលថវិកាជាតិពីវិស័យទូរគមនាគមន៍ផងដែរ។

១.២. បញ្ហាពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតដែលបញ្ញត្តិកម្មនេះអាចជួយដោះស្រាយបានផងដែរ

បញ្ហាសំខាន់ៗ	បទប្បញ្ញត្តិនេះមានបំណងដោះស្រាយ	ភស្តុតាង/ភាពជាក់ស្តែង
សុខភាពនិងសុវត្ថិភាពសាធារណៈ	មែន	១) មានប្រតិបត្តិករទូរគមនាគមន៍មួយចំនួនបានធ្វើការសាងសង់និងបើកការដ្ឋានសំណង់របស់ខ្លួនដោយមិនបានធ្វើការបំពាក់ស្លាកសញ្ញាការដ្ឋាន ដែលជាកត្តាមួយអាចធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សុវត្ថិភាពសាធារណៈ។ ២) មានការតវ៉ាពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋពាក់ព័ន្ធនឹងការសាងសង់អង់តែនទូរគមនាគមន៍ នៅលើដំបូលផ្ទះឬអគារត្រង់កន្លែងពួកគាត់រស់នៅដោយយកហេតុផលថាវាអាចមានវិទ្យុកម្មនាំឲ្យមានការប៉ះពាល់ដល់សុខភាពរបស់ពួកគាត់នៅក្នុងតំបន់នោះ (ពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ២០១៥ មានចំនួន ៤ ករណី)។
ការការពារនិងអភិរក្សបរិស្ថាន	មែន	មានតម្រូវការសាងសង់បណ្តាញទូរគមនាគមន៍នៅតាមទីប្រជុំជន ដងផ្លូវជាតិ និងផ្លូវលំ ដោយកប់ដី ដោយព្យួរលើអាកាស លើកំបូលផ្ទះឬអាគារ និងដោយកប់ក្រោមបាតទន្លេ បឹងបួរ ឬសមុទ្រ ហើយការសាងសង់នេះអាចប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានសង្គម ទីតាំងអភិរក្សបរិស្ថានធម្មជាតិ និងសោភ័ណ្ឌភាពសាធារណៈ បើមិនមានការសិក្សាឲ្យបានត្រឹមត្រូវនិងច្បាស់លាស់ទេ។
សមធម៌យេនឌ័រនិងសង្គម និងការអភិរក្សវប្បធម៌	មែន	មានមាតិការព័ត៌មានមួយចំនួនដែលបានផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងបណ្តាញបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍និងព័ត៌មានអាចធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ស្ត្រី កុមារ សមធម៌យេនឌ័រនិងសង្គម និងការអភិរក្សវប្បធម៌។

ការប្រកួតប្រជែង	មែន	ក្នុងចំណោមអ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណឬប្រតិបត្តិករទូរគមនាគមន៍តាមរយៈការប្រើប្រាស់យន្តការទម្លាក់ថ្លៃសន្ធនាក្នុងបណ្តាញតែមួយទាបជាងថ្លៃដើម (Predatory Pricing) យន្តការបិទខ្ទប់បណ្តាញតភ្ជាប់រវាងគ្នា និងយន្តការបូកបញ្ចូលគ្នានិងប្រាតិភោគទុន (Merge & Acquisition)។
ការប្រមូលព័ត៌មានឬទិន្នន័យ	មែន	បណ្តាប្រតិបត្តិករទូរគមនាគមន៍ស្ទើរតែទាំងអស់ បានផ្តល់របាយការណ៍ស្តីពីទិន្នន័យឬព័ត៌មានស្ថិតិសេវាទូរគមនាគមន៍ យឺតយាវ ក្លែងបន្លំតួលេខ និងមានប្រតិបត្តិករមួយចំនួនមិនព្រមផ្តល់ទាល់តែសោះ។
អនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀង WTO និងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិផ្សេងទៀត	មែន	កម្ពុជាបានចូលជាសមាជិកពេញសិទ្ធិទី ១៤៨ របស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភព លោក (WTO) តាំងថ្ងៃទី ១៣ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤ ហើយបានធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តធ្វើកំណែទម្រង់លើវិស័យទូរគមនាគមន៍ រួមមានៈ ១) កិច្ចការពារលើការប្រកួតប្រជែង ២) ការធានាលើការតភ្ជាប់បណ្តាញ ៣) តម្លាភាពនិងយន្តការនៃការប្រកួតប្រជែងក្នុងការផ្តល់សេវាសកល ៤) លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ ៥) និយ័តករឯករាជ្យ ៦) ការប្រើប្រាស់ធនធានកម្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

១.៣. សូមរាយបញ្ជីលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់ ដែលពាក់ព័ន្ធឬប៉ះហាក់ប៉ះហែល

(១) ច្បាប់ស្តីពីទូរគមនាគមន៍៖ ច្បាប់ស្តីពីទូរគមនាគមន៍ជាបទប្បញ្ញត្តិមូលដ្ឋានដែលចង្អុលបង្ហាញដល់ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍ និងនិយ័តករទូរគមនាគមន៍កម្ពុជា ឲ្យរៀបចំប្រកាសស្តីពីលក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ កែសម្រួល ព្យួរ និង ដកហូតអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍គ្រប់ប្រភេទ ច្បាប់នេះមិនបានចែងលម្អិតអំពីលក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីទាំងនេះទេ។

(២) ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ៖ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធគ្រាន់តែផ្តល់នូវលក្ខខណ្ឌមួយក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌនៃអាជ្ញាបណ្ណទូរគមនាគមន៍ ដើម្បីកំណត់ពីកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណក្នុងការបង់ពន្ធអាករជូនរដ្ឋតែប៉ុណ្ណោះ ច្បាប់នេះមិនបានចែងអំពីលក្ខខណ្ឌនៃការគិតកម្រៃអាជ្ញាបណ្ណឡើយ។

(៣) ច្បាប់ស្តីពីសម្បទាន៖ ច្បាប់ស្តីពីសម្បទានបានកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌផ្តល់កិច្ចសន្យាសម្បទានពាក់ព័ន្ធនឹងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទូរគមនាគមន៍មូលដ្ឋាន ប៉ុន្តែមិនបានបង្ហាញអំពីនិយមន័យនិងនីតិវិធីច្បាស់លាស់ពាក់ព័ន្ធនឹងអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ទេ ដែលជាហេតុនាំឲ្យមានការអនុវត្តជាន់ការកិច្ចគ្នាក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍រវាងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍ ឬនិយ័តករទូរគមនាគមន៍កម្ពុជា។

(៤) ច្បាប់ស្តីពីក្ស័យធន៖ ច្បាប់ស្តីពីក្ស័យធនបានបើកឱកាសដល់អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណមួយចំនួនធ្វើការគេចវេសពីបំណុលនិងកាតព្វកិច្ចពាក់ព័ន្ធនៅពេលក្ស័យធន ឬរកលេសធ្វើជាក្ស័យធនតាមរយៈការដែលមិនចែងជាយន្តការ ឬនីតិវិធីដោះស្រាយបញ្ហានេះមុនការអនុវត្តច្បាប់។

(៥) ច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម៖ ច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មគ្រាន់តែជួយដល់ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មដើម្បីផ្តល់នូវសិទ្ធិទទួលបានជានីតិបុគ្គលស្របតាមច្បាប់ និងអាចយកមកប្រើប្រាស់សម្រាប់ការដាក់ពាក្យស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ប៉ុណ្ណោះ។

(៦) ច្បាប់វិនិយោគនិងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់វិនិយោគ៖ ច្បាប់វិនិយោគនិងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់វិនិយោគជួយដល់អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណក្នុងការចុះបញ្ជីប្រកាសទុនវិនិយោគ និងទទួលបានការលើកទឹកចិត្តពីរាជរដ្ឋាភិបាល ដូចជាការរួចពន្ធនាំចូលបរិក្ខារទូរគមនាគមន៍ និងពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ។ល។ ប៉ុន្តែមាត្រា ១០ នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់វិនិយោគបានរារាំងមិនឲ្យមានការកំណត់ថ្លៃសេវាទូរគមនាគមន៍ ដែលជាហេតុនាំឲ្យបណ្តាអ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណបានប្រព្រឹត្តការប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់តាមរយៈការកំណត់ថ្លៃសេវាសន្ទនាទូរស័ព្ទចល័តទាបជាងថ្លៃដើម ដើម្បីដណ្តើមអតិថិជនពីគ្នាទៅវិញទៅមក ដែលនាំឲ្យមានការប្រកាសក្ស័យធនរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយចំនួន មានការបូកបញ្ចូលគ្នា និងប្រាតិភោគទុន និងធ្វើឲ្យបាត់ចំណូលរដ្ឋ។

(៧) ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនិងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ៖ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនិងក្រមព្រហ្មទណ្ឌមិនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ចាត់វិធានការដោះស្រាយវិវាទរបស់អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណទូរគមនាគមន៍ទាំងស្រុងបានឡើយ។

១.៤. តើសំណើបញ្ញត្តិកម្មមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់ការប្រកួតប្រជែងដែរឬទេ?

សំណើប្រកាសនេះនឹងមិនមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់ការប្រកួតប្រជែងទេ តែផ្ទុយទៅវិញនឹងជួយជំរុញឲ្យមានបរិយាកាសការប្រកួតប្រជែងប្រកបដោយភាពស្មោះត្រង់ តម្លាភាព និងស្មើភាព។

២. គោលបំណង

សំណើប្រកាសនេះបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងដូចខាងក្រោម៖

- ធានាភាពច្បាស់លាស់លើការធ្វើនិយ័តកម្មលើលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍
- ធានាការប្រកួតប្រជែងប្រកបដោយតម្លាភាពនិងស្មើភាពក្នុងវិស័យទូរគមនាគមន៍
- ជំរុញការវិនិយោគដើម្បីពង្រីកវិសាលភាពនិងពង្រឹងគុណភាពសេវាទូរគមនាគមន៍
- ការពារផលប្រយោជន៍អ្នកប្រើប្រាស់និងវិនិយោគិនលើវិស័យទូរគមនាគមន៍
- ទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននានាដល់សុខភាព សុវត្ថិភាពសាធារណៈ ការការពារនិងអភិរក្សបរិស្ថាន និងការអភិរក្សវប្បធម៌ ដែលបណ្តាលមកពីការស្ថាបនាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងបណ្តាញនិងការផ្តល់សេវាទូរគមនាគមន៍។

៣. ជម្រើស

ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម (អនុវត្តទៅតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់ ដោយពង្រឹងនូវយន្តការតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យ ការសម្របសម្រួល និងការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននានា)

ជម្រើសទី២៖ សំណើប្រកាសស្តីពីលក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ ការកែប្រែ ការព្យួរ ការផ្ទេរ និងការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ និងអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍

៤. ការប៉ាន់ស្មានបឋមលើប្រភេទបន្ទុកចំណាយភាគពាក់ព័ន្ធ និងផលចំណេញ

៤.១. ការកំណត់ភាគីពាក់ព័ន្ធនិងប្រភេទបន្ទុកចំណាយ

ជម្រើស	រាជរដ្ឋាភិបាល	ធុរកិច្ច
ជម្រើសទី១	• ការតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តទៅតាមលក្ខខណ្ឌនៃអាជ្ញាបណ្ណ វិញ្ញាបនបត្រ លិខិតអនុញ្ញាត និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមានដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត • ការដោះស្រាយវិវាទប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ • ការសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ • ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ អវិជ្ជមានផ្សេងៗ ដូចជាសុខភាពសាធារណៈ និងបរិស្ថាន ។ល។	• ការរៀបចំបែបបទស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណ វិញ្ញាបនបត្រ និងលិខិតអនុញ្ញាត • ការបង់កម្រៃសម្រាប់ការស្នើសុំ • ការដោះស្រាយវិវាទប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ • ការសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ • ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្សេងៗ ដូចជាសុខភាពសាធារណៈនិងបរិស្ថាន ។ល។

ជម្រើសទី២	• ការរៀបចំប្រកាស ការវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់ និងការផ្សព្វផ្សាយប្រកាសនេះ • ការតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តទៅតាមលក្ខខណ្ឌនៃអាជ្ញាបណ្ណ វិញ្ញាបនបត្រ លិខិតអនុញ្ញាត និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមានដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត • ការដោះស្រាយវិវាទប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ • ការសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ • ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្សេងៗ ដូចជាសុខភាពសាធារណៈ និងបរិស្ថាន ។ល។	• ការរៀបចំបែបបទស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណ វិញ្ញាបនបត្រ និងលិខិតអនុញ្ញាត • ការបង់កម្រៃសម្រាប់ការស្នើសុំ • ការដោះស្រាយវិវាទប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ • ការសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ • ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្សេងៗ ដូចជាសុខភាពសាធារណៈ និងបរិស្ថាន ។ល។

៤.២. ការកំណត់ប្រភេទនៃផលចំណេញ

ជម្រើស	ប្រភេទនៃផលចំណេញ
ជម្រើសទី១	- ការពង្រីកវិសាលភាពនិងគុណភាពនៃសេវាបានខ្លះ - កំណើននៃការប្រើប្រាស់សេវាបានខ្លះ
ជម្រើសទី២	- ការពង្រីកវិសាលភាពនិងគុណភាពនៃសេវាបានច្រើនជាងជម្រើសទី១ - កំណើននៃការប្រើប្រាស់សេវាបានច្រើនជាងជម្រើសទី១

៤.៣. វិសាលភាពនៃជម្រើសនីមួយៗ

ក) ចំនួនអាជ្ញាបណ្ណ វិញ្ញាបនបត្រ និងលិខិតអនុញ្ញាត ក្នុងឆ្នាំ២០១៦

ជម្រើស	វិស័យឬប្រភេទធុរកិច្ច	ចំនួន កំពុងដំណើរការ	ចំនួន មិនដំណើរការ	ចំនួន សរុប
ជម្រើសទី១	មាត់ច្រកទូរគមនាគមន៍អន្តរជាតិ	៣	០	៣
	ទូរស័ព្ទចល័ត (2G, 3G, 4G, LTE)	៦	៥	១១
	ទូរស័ព្ទអចល័ត	៨	១	៩

	វីអូអាយភី (VoIP)	១៨	១០	២៨
	សេវាអ៊ីនធឺណិត (ISP)	៣៣	១១	៤៤
	បណ្តាញខ្សែកាបអុបទិក	៣	០	៣
	ខ្សែកាបក្រោមសមុទ្រ	១	២	៣
	ផ្កាយរណប	០	១	១
	អង់តែន	១	៣	៤
	បណ្តាញតម្លៃបន្ថែម	១	០	១
	វីសាត (VSAT)	១	១	២
	ថូលហ្វ្រី (Toll Free)	១	០	១
	សេវា Directory	១	០	១
	Position និង Navigation	០	១	១
	សរុបចំនួនអាជ្ញាបណ្ណ	៧៧	៣៥	១១២
	វិញ្ញាបនបត្រ	៩៤	០	៩៤
	លិខិតអនុញ្ញាត	៣១៣៨	០	៣១៣៨
ជម្រើសទី២	ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទូរគមនាគមន៍	៧	៧	១៤
	សេវាទូរគមនាគមន៍	៤៨	១២	៦០
	សរុបចំនួនអាជ្ញាបណ្ណ	៥៥	១៩	៧៤
	វិញ្ញាបនបត្រ	៩៤	០	៩៤
	លិខិតអនុញ្ញាត	៣១៣៨	០	៣១៣៨

ខ) ការប៉ាន់ស្មានអំពីចំនួនអាជ្ញាបណ្ណ វិញ្ញាបនបត្រ និងលិខិតអនុញ្ញាតពីឆ្នាំ២០១៧ ដល់ឆ្នាំ២០២០

ជម្រើសទី១៖

	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	២០២០
អាជ្ញាបណ្ណ	១១២	១១៨	១២៣	១២៧	១៣០
វិញ្ញាបនបត្រ	៩៤	១០៣	១១៣	១២៤	១៣៦
លិខិតអនុញ្ញាត	៣១៣៨	៣៤៥២	៣៧៩៧	៤១៧៧	៤៥៩៥

ជម្រើសទី២៖

	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	២០២០
អាជ្ញាបណ្ណ	៧៤	៧៨	៨១	៨៣	៨៥
វិញ្ញាបនបត្រ	៩៤	១០៣	១១៣	១២៤	១៣៦
លិខិតអនុញ្ញាត	៣១៣៨	៣៤៥២	៣៧៩៧	៤១៧៧	៤៥៩៥

គ) ការប៉ាន់ស្មានការចំណាយនិងផលចំណេញ (គិតជាដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក)ពីឆ្នាំ២០១៦ ដល់ឆ្នាំ២០២០ គិតក្នុងតម្លៃបច្ចុប្បន្ន (Present Value) ដោយយកអត្រា (Discount Rate) ១០% ក្នុងមួយឆ្នាំ

ការចំណាយ៖

	ជម្រើសទី១	ជម្រើទី២	ការកាត់បន្ថយចំណាយ
រាជរដ្ឋាភិបាល	៩៩០.១៣៩,០៤	៦៨៤.៦៦១,១៥	៣០៥.៤៧៧,៨៩
ធុរកិច្ច	៦.២៤១.៥២៤,១៨	៥.៦៤២.៨៩៣,៩៨	៥៩៨.៦៣០,២០
សរុប			៩០៤.១០៨,០៩

ការចូលរួមក្នុងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច៖

ជម្រើសទី១	ជម្រើសទី២	កំណើនចំណូល
៨.៣៥០.១៥៥,៨៧	១០.៨៤៥.៦៨៨,៥៨	២.៤៩៥.៥៣៣,៧១

ផលចំណេញសរុប៖

៣.៣៩៨.៦៤១,៨០ (បីលានបីរយកៅសិបប្រាំបីពាន់ប្រាំមួយរយសែសិបមួយក្បៀសប៉ែតសិប) ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក

៥. កិច្ចពិគ្រោះយោបល់

- កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសនីតិកម្មរបស់ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍ចំនួនបីលើក
- កិច្ចប្រជុំជាមួយប្រតិបត្តិករទូរគមនាគមន៍ចំនួនពីរលើក
- កិច្ចប្រជុំជាមួយសហភាពទូរគមនាគមន៍អន្តរជាតិ (ITU) ចំនួនមួយលើក និង
- កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារវិភាគលើផលប៉ះពាល់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត។

៦. សន្និដ្ឋាន

ផ្អែកលើការប៉ាន់ស្មានបឋមលើប្រភេទចំណាយនិងផលចំណេញនៃជម្រើសនីមួយៗ យើងរំពឹងថា ជម្រើសទី២ មានលក្ខណៈល្អប្រសើរជាងជម្រើសទី១ ពីព្រោះជម្រើសទី២ នេះនឹងមានការចំណាយតិចជាង (ទាំងការចំណាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងការចំណាយរបស់ធុរកិច្ច) និងមានផលចំណេញច្រើនជាងជម្រើសទី១ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងអាចកាត់បន្ថយការចំណាយលើការតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យ ការដោះស្រាយវិវាទ និងការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្សេងៗ។ ដូចគ្នាដែរ ការចំណាយរបស់ធុរកិច្ចនឹងមានការថយចុះតាមរយៈi) ការកាត់បន្ថយចំនួនអាជ្ញាបណ្ណរបស់ប្រតិបត្តិករនីមួយៗ (មានន័យថា ប្រតិបត្តិករនឹងអាចប្រើអាជ្ញាបណ្ណតែមួយសម្រាប់សេវាជាច្រើន) ii) ការសម្រួលលើនីតិវិធីនៃការស្នើសុំ iii) កាត់បន្ថយចំនួននៃការសម្របសម្រួលជាមួយស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ iv) ការកាត់បន្ថយការចំណាយលើការដោះស្រាយវិវាទផ្សេងៗ និង v) កាត់បន្ថយការចំណាយលើការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្សេងៗផងដែរ។

ផលចំណេញក្នុងជម្រើសទី២ គឺការបង្កើនទំនុកចិត្តនិងភាពជឿជាក់របស់ប្រតិបត្តិករទូរគមនាគមន៍ក្នុងការវិនិយោគនិងប្រកបអាជីវកម្មនៅកម្ពុជា តាមរយៈការធានាភាពច្បាស់លាស់លើការធ្វើនិយ័តកម្មនិងការប្រកួតប្រជែងដោយសុចរិត ស្មើភាព និងតម្លាភាព ហើយកំណើននៃការប្រើប្រាស់សេវាទូរគមនាគមន៍ ជាពិសេសសេវាអ៊ីនធឺណិតល្បឿនលឿននឹងចូលរួមដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ (តាមឯកសារស្តីពីយុទ្ធសាស្ត្រអ៊ីនធឺណិតល្បឿនលឿន (Broadband Strategies Handbook) បោះពុម្ពផ្សាយក្នុងឆ្នាំ២០១២ របស់លោក Tim Kelly និង លោក Carlo Maria Rossotto ធនាគារពិភពលោកបានសិក្សាឃើញថា កំណើននៃការប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណិតល្បឿនលឿនចំនួន ១០% នឹងធ្វើឲ្យមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ១,៣៨%)។

តើចាំបាច់ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃពេញលេញ (RIS) ដែរឬទេ?

☐ ចាំបាច់

☑ មិនចាំបាច់

ហេតុផលដែលមិនចាំបាច់ធ្វើការវាយតម្លៃពេញលេញ (RIS) លើសេចក្តីព្រាងប្រកាសនេះគឺ ដោយពិនិត្យឃើញថា សេចក្តីព្រាងប្រកាសនេះមិនមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៃបន្ទុកចំណាយនិងផលចំណេញទេ ផ្ទុយទៅ

វិញ វានឹងក្លាយជាលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តមួយសម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើនិយ័តកម្មអាជ្ញាបណ្ណប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍ កាត់បន្ថយការចំណាយ ផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់ប្រតិបត្តិករ និងជួយទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននានាដល់សុខភាពនិងសុវត្ថិភាពសាធារណៈ ការការពារនិងអភិរក្សបរិស្ថាន និងការអភិរក្សវប្បធម៌ ដែលបណ្តាលមកពីការស្ថាបនាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងបណ្តាញ និងការផ្តល់សេវាទូរគមនាគមន៍។

៧. ការអនុវត្ត និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ

៧.១.តើវិធានការអ្វីត្រូវបានជ្រើសរើសដើម្បីលើកកម្ពស់តម្លាភាពនិងអភិបាលកិច្ចល្អក្នុងអំឡុងពេលនៃការដាក់ឱ្យអនុវត្ត?

និយ័តករទូរគមនាគមន៍កម្ពុជាជាអង្គភាពដែលមានភារកិច្ចធ្វើនិយ័តកម្មក្នុងវិស័យទូរគមនាគមន៍ ត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានការផ្តល់សេវាទូរគមនាគមន៍ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។ អង្គភាពនេះមាន
នាយកដ្ឋានជំនាញជាសេនាធិការក្នុងការអនុវត្តការងារនេះឲ្យមានតម្លាភាពនិងប្រសិទ្ធភាព។
និយ័តករទូរគមនាគមន៍កម្ពុជានឹងរៀបចំផងដែរនូវសេចក្តីណែនាំលម្អិតស្តីពីការអនុវត្ត
នៅពេលដែលសំណើប្រកាស នេះចូលជាធរមាន។

៧.២. តើគួរធ្វើការពិនិត្យតាមដានបញ្ញត្តិកម្មនេះឡើងវិញ ក្រោយពេលបញ្ញត្តិកម្មនេះត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តដែរឬទេ? បើដូច្នោះ តើបញ្ញត្តិកម្មនេះគួរត្រូវបានពិនិត្យឡើងវិញ ឬតាមដានយ៉ាងដូចម្តេច?

ដោយហេតុថា បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍និងព័ត៌មានមានការរីកចម្រើននិងផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងឆាប់រហ័ស ដូច្នេះដើម្បីឆ្លើយតបឲ្យទាន់ពេលវេលានិងសមស្របទៅនឹងការរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យានេះ យើងគួរពិនិត្យឡើងវិញជារឿយៗនូវបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យា។ បទប្បញ្ញត្តិដែលបានស្នើឡើងនេះក៏ដូចគ្នាដែរគួរមានការពិនិត្យឡើងវិញបន្ទាប់ពីត្រូវបានអនុវត្តក្នុងរយៈពេលពីបីទៅប្រាំឆ្នាំ។ ការពិនិត្យឡើងវិញនេះនឹងត្រូវផ្អែកទៅលើការវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់ជាក់ស្តែងនៃបទប្បញ្ញត្តិ ដោយមានការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយតួអង្គពាក់ព័ន្ធ។

ដំណើរការ	ឈ្មោះ	មុខងារ	ហត្ថលេខា	កាលបរិច្ឆេទ	ទំនាក់ទំនង
រៀបចំដោយ ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍	លោក នាង ម៉ៅ	ប្រធាន			០១៦ ៨៤០ ៦២០
	លោក ជាង សុកក្រ	អនុប្រធាន			០៧៧ ៨៤៤ ៥៤៤
	លោក សំ សិទ្ធិសេរី	សមាជិក			០១២ ៥០៩ ៣៨៣
	ឯកឧត្តម អ៊ឹម វុត្ថា	សមាជិក			០១២ ៨១០ ៧៨៦
ផ្តល់យោបល់ដោយ ក្រុម RIA របស់ ECOSOCC៖	ឯ.ឧ ប៊ិច សុខា	អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង			០១២ ៦៩៨ ៩៩៩
	លោកជំទាវ ស៊ាង សុផល្លា	ប្រធានក្រុម២			០១២ ៦៦៥ ២០១
	លោក ហេង វិជ្ជា	សមាជិក			០១២ ៨៨៨ ៩២២
	លោក គង់ វីរៈ	សមាជិក			០៨៩ ៨៩៩ ៥៨៤
ជំនួយការ	លោក រ៉ុម ផល្លីស	បុគ្គលិករដ្ឋបាល			០៧៨ ២៣៥ ០៧៨

ឧបសម្ព័ន្ធ
ការប៉ាន់ស្មានលើការចំណាយនិងផលចំណេញ

១) ជម្រើសទី១

ក) ការចំណាយរបស់រដ្ឋាភិបាល

ល.រ	ប្រភេទចំណាយ	ឆ្នាំ២០១៦	ឆ្នាំ២០១៧	ឆ្នាំ២០១៨	ឆ្នាំ២០១៩	ឆ្នាំ២០២០
១	ការតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តទៅតាមលក្ខខណ្ឌនៃអាជ្ញាបណ្ណ វិញ្ញាបនបត្រ លិខិតអនុញ្ញាត និង បទប្បញ្ញត្តិជាធរមានដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត	១១១.២០០	១២០.៤០០	១២៩.៦០០	១៣៩.២០០	១៤៩.២០០
២	ការដោះស្រាយវិវាទប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍	២៣.៥០០	២៥.៥០០	២៨.០០០	៣០.៥០០	៣៣.០០០
៣	ការសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ	០	៦០០	៦០០	៤០០	៤០០
៤	ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្សេងៗ	៧២.០០០	៧៧.៦០០	៨២.៤០០	៨៧.២០០	៩២.០០០
សរុប		២០៦.៧០០	២២៤.១០០	២៤០.៦០០	២៥៧.៣០០	២៤៧.៦០០

តម្លៃបច្ចុប្បន្ន (Present Value) ដោយគិតអត្រា ១០% ក្នុងមួយឆ្នាំ

អត្រា	០,១០					
ឆ្នាំ	០	១	២	៣	៤	សរុប
ចំណាយ	២០៦.៧០០	២២៤.១០០	២៤០.៦០០	២៥៧.៣០០	២៤៧.៦០០	
តម្លៃបច្ចុប្បន្ន	២០៦.៧០០	២០៣.៧២៧,២៧	១៩៨.៨៤២,៩៨	១៩៣.៣១៣,៣០	១៨៧.៥៥៥,៤៩	៩៩០.១៣៩,០៤

ខ) ការចំណាយរបស់ធុរកិច្ច

ល.រ	ប្រភេទចំណាយ	ឆ្នាំ២០១៦	ឆ្នាំ២០១៧	ឆ្នាំ២០១៨	ឆ្នាំ២០១៩	ឆ្នាំ២០២០
១	ការរៀបចំបែបបទស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណ	០,០០	៧២.០០០	៦០.០០០	៤៨.០០០	៣៦.០០០
២	ការរៀបចំបែបបទស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រ	០,០០	៤.៥០០	៥.០០០	៥.៥០០	៦.០០០
៣	ការរៀបចំបែបបទស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាត	៦២៧.៦០០	៦៩០.៤០០	៧៥៩.៤០០	៨៣៥.៤០០	៩១៩.០០០
៤	ការបង់កម្រៃសម្រាប់ការស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណ	០,០០	១៨.០០០	១៥.០០០	១២.០០០	៩.០០០
៥	ការបង់កម្រៃសម្រាប់ការស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រ	០,០០	១១.៧០០	១៣.០០០	១៤.៣០០	១៥.៦០០
៦	ការបង់កម្រៃសម្រាប់ការស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាត	១៥៦.៩០០	១៧២.៦០០	១៨៩.៨៥០	២០៨.៨៥០	៦០០
៧	ការដោះស្រាយវិវាទប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍	៩៤.០០០	១០២.០០០	១១២.០០០	១២២.០០០	១៣២.០០០
៨	ការសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ	០,០០	១៥.០០០	១៥.០០០	១០.០០០	១០.០០០
៩	ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្សេងៗ	៣៦០.០០០	៣៨៨.០០០	៤១២.០០០	៤៣៦.០០០	៤៦០.០០០
សរុប		១.២៣៨.៥០០	១.៤៧៤.២០០	១.៥៨១.២៥០	១.៦៩២.០៥០	១.៥៨៨.២០០

តម្លៃបច្ចុប្បន្ន (Present Value) ដោយគិតអត្រា ១០% ក្នុងមួយឆ្នាំ

អត្រា	០,១០					
ឆ្នាំ	០	១	២	៣	៤	សរុប
ចំណាយ	១.២៣៨.៥០០	១.៤៧៤.២០០	១.៥៨១.២៥០	១.៦៩២.០៥០	១.៥៨៨.២០០	
តម្លៃបច្ចុប្បន្ន	១.២៣៨.៥០០	១.៣៤០.១៨១,៨២	១.៣០៦.៨១៨,១៨	១.២៧១.២៦២,២១	១.០៨៤.៧៦១,៩៧	៦.២៤១.៥២៤,១៨

គ) ការរួមចំណែកក្នុងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច

ល.រ.	ប្រភេទនៃផលចំណេញ	ឆ្នាំទី០	ឆ្នាំទី១	ឆ្នាំទី២	ឆ្នាំទី៣	ឆ្នាំទី៤
១	ភាគរយនៃវិសាលភាពនៃសេវាអ៊ីនធឺណិតល្បឿនលឿន	៤០០,០០%	៤៧,២០%	៥៥,៧០%	៦៥,៧២%	៧៧,៥៥%
២	ភាគរយនៃការប្រើប្រាស់សេវាអ៊ីនធឺណិតល្បឿនលឿន	២០,០០%	២៦,០០%	៣៣,៨០%	៤៣,៩៤%	៥៧,១២%
៣	កំណើននៃការប្រើប្រាស់សេវាអ៊ីនធឺណិតល្បឿនលឿន	៥.០០%	៦,០០%	៧,៨០%	១០,១៤%	១៣,១៨%
ការចូលរួមរបស់បទប្បញ្ញត្តិនេះក្នុងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ		**១,២៤៥,៤៥០.០០**	**១.៤៩៤.៥៤០,០០**	**១,៩៤២.៩២០,០០**	**២.៥២៥.៧៧២,៦០**	**៣.២៨៣.៥០៤,៣៨**

២) ជម្រើសទី២

ក) ការចំណាយរបស់រដ្ឋាភិបាល

ល.រ	ប្រភេទចំណាយ	ឆ្នាំ២០១៦	ឆ្នាំ២០១៧	ឆ្នាំ២០១៨	ឆ្នាំ២០១៩	ឆ្នាំ២០២០
១	ការរៀបចំប្រកាស ការវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់ និងការផ្សព្វផ្សាយប្រកាស	១២.០០០	០,០០	០,០០	០,០០	០,០០
២	ការតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តទៅតាម	៩៦.០០០	១០៤.៤០០	១១២.៨០០	១២១.៦០០	១៣១.២០០

	លក្ខខណ្ឌនៃអាជ្ញាបណ្ណ វិញ្ញាបនបត្រ លិខិតអនុញ្ញាត និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមានដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត					
៣	ការដោះស្រាយវិវាទប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍	៤.៥០០	៤.៥០០	៥.០០០	៥.៥០០	៦.០០០
៤	ការសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ	០,០០	២០០	២០០	២០០	២០០
៥	ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្សេងៗ	៣៨.៤០០	៤១.៦០០	៤៤.៨០០	៤៨.៨០០	៥២.៨០០
សរុប		១៥០.៩០០,០០	១៥០.៧០០,០០	១៦២.៨០០,០០	១៧៦.១០០,០០	១៩០.២០០,០០

តម្លៃបច្ចុប្បន្ន (Present Value) ដោយគិតអត្រា ១០% ក្នុងមួយឆ្នាំ

អត្រា	០.១០					
ឆ្នាំ	០	១	២	៣	៤	**សរុប**
ចំណាយ	១៥០.៩០០,០០	១៥០.៧០០,០០	១៦២.៨០០,០០	១៧៦.១០០,០០	១៩០.២០០,០០	
តម្លៃបច្ចុប្បន្ន	១៥០.៩០០,០០	១៣៧.០០០,០០	១៣៤.៥៤៥,៤៥	១៣២.៣០៦,៥៤	១២៩.៩០៩,១៦	**៦៨៤.៦៦១,១៥**

ខ) ការចំណាយរបស់ធុរកិច្ច

ល.រ	ប្រភេទចំណាយ	ឆ្នាំ២០១៦	ឆ្នាំ២០១៧	ឆ្នាំ២០១៨	ឆ្នាំ២០១៩	ឆ្នាំ២០២០
១	ការរៀបចំបែបបទស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណ	៧៤.០០០	៤០.០០០	៣០.០០០	២០.០០០	២០.០០០
២	ការរៀបចំបែបបទស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រ	៤៧.០០០	៤.៥០០	៥.០០០	៥.៥០០	៦.០០០

៣	ការរៀបចំបែបបទស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាត	៦២៧.៦០០	៦៩០.៤០០០	៧៥៩.៤០០	៨៣៥.៤០០	៩១៩.០០០
៤	ការបង់កម្រៃសម្រាប់ការស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណ	២២២.០០០	១២.០០០	៩.០០០	៦.០០០	៦.០០០
៥	ការបង់កម្រៃសម្រាប់ការស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រ	១២២.២០០	១១.៧០០	១៣.០០០	១៤.៣០០	១៥.៦០០
៦	ការបង់កម្រៃសម្រាប់ការស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាត	២០០.០០០	២០០.០០០	២០០.០០០	២០០.០០០	២០០.០០០
៧	ការដោះស្រាយវិវាទប្រតិបត្តិការទូរគមនាគមន៍	១៨.០០០	១៨.០០០	២០.០០០	២២.០០០	២៤.០០០
៨	ការសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ	០,០០	៥.០០០	៥.០០០	៥.០០០	៥.០០០
៩	ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្សេងៗ	១៩២.០០០	២០៨.០០០	២២៤.០០០	២២៤.០០០	២៦៤.០០០
សរុប		១.៥០២.៨០០,០០	១.១៨៩.៦០០,០០	១.២៦៥.៤០០,០០	១.៣៥២.២០០,០០	១.៤៥៩.៦០០,០០

តម្លៃបច្ចុប្បន្ន (Present Value) ដោយគិតអត្រា ១0% ក្នុងមួយឆ្នាំ

អត្រា	០.១០					
ឆ្នាំ	០	១	២	៣	៤	សរុប
ចំណាយ	១.៥០២.៨០០,០០	១.១៨៩.៦០០,០០	១.២៦៥.៤០០,០០	១.៣៥២.២០០,០០	១.៤៥៩.៦០០,០០	
តម្លៃបច្ចុប្បន្ន	១.៥០២.៨០០,០០	១.០៨១.៤៥៤,៥៥	១.០៤៥.៧៨៥,៥២	១.០១៥.៩២៧,៨៧	៩៩៦.៩២៦,៤៤	**៥.៦៤២.៨៩៣,៩៨**

គ) ការរួមចំណែកក្នុងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច

ល.រ.	ប្រភេទនៃផលចំណេញ	ឆ្នាំទី០	ឆ្នាំទី១	ឆ្នាំទី២	ឆ្នាំទី៣	ឆ្នាំទី៤
១	ភាគរយនៃវិសាលភាពនៃសេវាអ៊ីនធឺណិតល្បឿនលឿន	៤០,០០%	៤៨,៤០%	៥៨,៥៦%	៧០,៨៦%	៨៥,៧៤%
២	ភាគរយនៃការប្រើប្រាស់សេវាអ៊ីនធឺណិតល្បឿនលឿន	២០,០០%	២៧,៤០%	៣៧,៥៤%	៥១,៤៣%	៧០,៤៦%
៣	កំណើននៃការប្រើប្រាស់សេវាអ៊ីនធឺណិតល្បឿនលឿន	៥,០០%	៧,៤០%	១០,១៤%	១៣,៨៦%	១៩,០៣%
ការចូលរួមរបស់បទប្បញ្ញត្តិនេះក្នុងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ		**១.២៤៥.៤៥០,០០**	**១.៨៤៣.២៦៦,០០**	**២.៥២៥.២៧៤,៤២**	**៣.៤៥៩.៦២៥,៩៦**	**៤.៧៣៩.៦៨៧,៥៦**

តម្លៃបច្ចុប្បន្ន (Present Value) ដោយគិតអត្រា ១០% ក្នុងមួយឆ្នាំ

អត្រា	០.១០					
ឆ្នាំ	០	១	២	៣	៤	សរុប
ចំណាយ	១.២៤៥.៤៥០,០០	១.៨៤៣.២៦៦,០០	២.៥២៥.២៧៤,៤២	៣.៤៥៩.៦២៥,៩៦	៤.៧៣៩.៦៨៧,៥៦	
តម្លៃបច្ចុប្បន្ន	១.២៤៥.៤៥០,០០	១.៦៧៥.៦៩៦.៣៦	២.០៨៧.០០៣,៦៥	២.៥៩៩.២៦៨,១៩	៣.២៣៧.២៧០,៣៨	១០.៨៤៤.៦៨៨,៥៨